

fra den militære Stilling, er efter min Overbevisning en Karikatur af en Armee. Det republikanske Frankrig erkjender det saa klart, at det jo er en Kjendsgjerning, at enhver Officer, der tror sin Ære krænket og ikke søger fuld Opreisning for den, kan ikke være i Armeen, og det er ikke alene Tilfældet i Frankrig; det er Tilfældet i Preussen og enhver anden Militæretat, hvor man overhovedet har nogen Sands for Opretholdelsen af den gode Mand i Armeen. Og jeg pointerer „den gode Mand“, fordi der kun er en slet Mand i en Armee, hvor ikke Opretholdelsen af den personlige Ære anses for et Livsspørgsmaal for alle Medlemmer i den og i Særdeleshed for Lederne. Jeg har aldrig anset Dueller for Andet end en Absurditet, og dog maa jeg erkjende, hvad der ogsaa er erkjendt i hine Lande, at, hvor der ikke er andre Midler for Officerer til at opretholde deres Ære, er dette Middel, hvor absurdt det end synes, en Nødvendighed. Selv en Folkerepræsentant i Frankrig kan ikke værge sig derimod, er nødt til ved den offentlige Menings Tryk paa den Maade at give Militære Opreisning for en Fornærmelse. Det er ikke Skik og Brug her; men jeg tror paa den anden Side, at, naar man vil statuere det Princip, at man her frit har Lov til at krænke enhver Militærs Ære uden at have noget Ansvar, kommer man ind paa en Vej, der absolut maa føre til at ødelægge enhver god Mand i Armeen. Dette Princip er opstillet under Forhandlingen, at man her frit kan krænke enhver Militærs Ære, uden at kunne drages til Ansvar, og det er noget af det Stiveste, jeg har hørt. Jeg vil bede de Herrer betænke, at vi nu ere komne saavidt, at det er et Spørgsmaal, som staar paa Dagsordenen, ved hvilke Midler man skal bringe Officerer og Underofficerer ind i Armeen, og at vi allerede have behandlet disse militære Stillinger saaledes, at enhver Killoffelse, enhver Lyst og Interesse for en fremadstræbende, ærefjer Mand til at indtræde i disse Stillinger er kvalt. Vi have hidtil ikke kunnet finde nogen Udvei eller noget Middel til at staffe disse Stillinger fuldtallige, efterhaanden som de udtømmes. Jeg vil nu spørge de Herrer, om de tro, at en Forhandling som den, der har fundet Sted i denne Sag, vil bidrage til, at Folk med større Lyst søge til disse Stillinger. Det er det Eneste, jeg skal henstille til Thingets Overveelse; jeg har ingen personlig Interesse i, at det ærede Medlem fra Tage gøres til Gjenstand for en Retsfag; for hans personlige Vedkommende saae jeg gjerne, at Sagen saldt bort; men det Spørgsmaal, der har den allerhøieste Interesse for mig, det er, at baade Officerer og Underofficerer ikke paa den Maade ansvarsløst kunne gøres til Gjenstand for Dmtale her, saaledes som det hævdes fra den modsatte Side i denne Sal. Det er efter min Mening en oprørende Ting, at en samvittighedsfuld Mand, der efter bedste Evne søger at op-

fyldte sine Pligter mod Fædrelandet, som staar i en ansvarsfuld Stilling, hvor et høit Ansvar er lagt paa hans Skuldre, omtales paa en saadan Maade, som slet er og slet kan i denne Sal, uden at Paagældende har noget som helst Ansvar til at bevise Sandheden af sine Beskyldninger. Saaledes at sige, at der kan være mange uheldige Forhold, om hvis Rigtighed man ikke har Spor af Tvivl, uden at man dog har et juridisk Bevis i Lommen, er det virkelig en retfærdiggjørende Grund til, at den hæderlige Mand, om hvilken intet Saadant kan siges, ligesaa godt kan angribes uden at faae nogen som helst Opreisning. De Herrer maa jo huske paa, at, saalænge man ikke vedkjender sig Ansvar for, hvad der paa denne Maade udtales, kan den mest fortjente og hæderlige Officer ligesaa godt være underkastet en saadan Behandling som den mindst hæderlige. (Røjer: Der er Ingen nævnt!). Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds siger, at der ikke er nævnt Nogen. Jeg vil bede det ærede Medlem bemærke, at det er netop en Betingelse for den gode Mand i Armeen, at enhver Ærekrænkelse, der rammer et Korps, en Afdeling eller en Officerklasse, tager enhver af disse Medlemmer sig ligesaa nær som en Krænkelse, der tilføies ham personlig. Tror det ærede Medlem, at man paa Kampens Dag, naar det gælder at vove Livet for at opfylde sin Pligt og hævde Armeens og sin Afdelings Ære, kan vente det af Folk, der ere ligegyldige for denne Ære til andre Lider, hvor den maaste bliver meget haardere angreben? Forøvrigt skal jeg kun bemærke, at, naar det ærede Medlem for Velle Amts 2den Valgkreds sagde, at de Indignerede paa denne Side tav stille, da Sagen var for, saa gælder det ikke mig. Jeg var en af dem, der med stor Varme traadte op mod de daværende Forhandlinger, og det er vel ikke nødvendigt, at ethvert Medlem paa denne Side, den Æne efter den Anden, skulde træde op mod, hvad alle forskjellige Medlemmer have udtalt.

Berg: Det ærede Medlem huster feil, han udtalte sig ikke med et Ord mod det ærede Medlem fra Tage (D. Christensen), og der var jo desuden flere andre Talere, der havde Ordet; det ærede Medlem har altsaa ikke dengang haft den Indignationens Varme, som han nu har faaet ved Obersternes Andragende, og ligesaa lidt bleve nogle af hans nu saa høit indignerede Meningsfæller indignerede; de hade formodentlig følt sig beroligede ved Ministerens Uttringer og have slaaet sig til Ro med dem. En Bemærkning endnu har jeg til det ærede Medlem. Han har her tilladt sig at fremsætte, at det gennem Udtalelser var slaaet fast, at vi her kunne fremsætte ærefornærmende Uttringer mod en hvilken som helst Mand, uden at han kunde vente nogen Opreisning. Jeg har aldrig hørt en eneste Stavelse derom, det er